

WATERKEVERS IN OOST- EN WEST VLAANDEREN VROEGER EN NU.

Voor Oost- en West Vlaanderen zijn slechts twee verzamelingen en catalogen bekend over *Noterinae*, *Laccophilinae* en *Dytiscinae*, de *Hydroporinae* en *Colymbetinae* volgen later. Beide studies gaan over Oost Vlaanderen, een studie van Ball (1919) voor de streek bezuiden Aalst, de Dendervallei tot Geraardsbergen en de eminente verzameling van Dr. M. Goetghebuer (rond de jaren 1930) nu in R.U. Gent. Voor gans België is de meest recente catalogus van Van Dorsselaer (1957). de *Notarinae* zijn vertegenwoordigd in O. en W. Vlaanderen door 2 soorten: *Notarus clavicornis* en *Notarus crassicornis*, de *Laccophilinae* door 3 soorten, *Laccophilus hyalinus*, *Laccophilus minutus* en *Laccophilus variegatus* (deze alleen in de Kempen). De *Dytiscidae* zijn door 17 soorten vertegenwoordigd: *Acilius sulcatus*, *Dytiscus marginalis*, *Dytiscus circumflexus*, *Graphoderus cinereus*, *Hydaticus seminiger*, *Hydaticus transversalis*. De in Mathieu (1857) vermelde *Cybister lateromarginalis*, *Dytiscus circumcinctus*, *Dytiscus dimidiatus*, *Dytiscus lapponicus*, *Dytiscus latissimus*, *Graphoderes bilineatus*, *Graphoderes zonatus*, *Hydaticus grammicus* en *Hydaticus stagnalis* zijn niet alleen zeer zeldzaam maar sedert de collectie Goetghebuer niet meer teruggevonden.

We geven nu een overzicht van de in Oost- en West Vlaanderen gevonden waterkeversoorten uit de familie *Dytiscidae*:

Subfamilie *Notarinae*:

<i>Notarus clavicornis</i> Degeer	Gematigd Europa tot in W. Azië, bij ons talrijk in de polders van de Westhoek.
<i>Notarus crassicornis</i> O.F. Müller	Gans Europa tot in W. Azië, bijna uitsluitend beperkt tot de polders, vooral deze van IJzer en Westhoek.

Subfamilie *Laccophilinae*

<i>Laccophilus hyalinus</i> Degeer	Europa, N. Afrika, Klein Azië, bij ons in de valleien van de IJzer, Leie en Dender en het Vlaams heuvelland, vooral in kleiputten en visvijvers.
<i>Laccophilus minutus</i> Linnaeus	Gans Europa, N. Afrika, Klein Azië. Bij ons de meest algemene soort zowel in stilstaand als in stromend water. Het meest algemeen in W. Vlaanderen.

Subfamilie *Dytiscinae*

<i>Acilius sulcatus</i> Linnaeus	Euro-Siberië zeldzamer naar het zuiden toe, bij ons ongeveer even talrijk in Oost en West Vlaanderen, ook in stilstaande waters en drinkputten voor het vee.
<i>Dytiscus circumflexus</i> Fallen	Zuid- en Midden-Europa, bij ons vooral in laag België. Het meest gevonden in de IJzer polders.

<i>Dytiscus marginalis</i> Linnaeus	Holarctische soort, zowel in Europa als Siberië, Japan Canada en de USA. Bij ons de meest algemene <i>Dytiscus</i> . Talrijkst in de polders.
<i>Graphoderus cinereus</i> Linnaeus	Bij ons best bekend uit de West Vlaams polderdijken.
<i>Hydaticus seminiger</i> Linnaeus	Gans Europa en grootste deel van Azië. Bij ons vroeger bekend van Temse (1880), Aalst (1909), Sleidinge (1892), Moorsel (1916), Melle (1916), Vinderhoute (1923), St. Denijs-Westrem (1923) en verassend Aalst (1970). Nu nog slechts bekend van 2 stations, een dijk in Damme (IX-1978) en Wachtebeke Overslag (12-X-1978) in een kreek zeker op te zoeken.
<i>Hydaticus transversalis</i> Pontopp.	Europa en een groot deel van Azië. Bij ons vroeger in Heerst (1901), en vooral in Oost-Vlaanderen Sleidinge (1843), Overmere (1909), Moorsel (1916), Destelbergen (1918), Melle (1921), Gent (1922), St. Denijs-Westrem (1923). Nu nog slechts bekend van de IJzervallei, een drinkpoel voor vee in Beerst (16-IX-1981) en een poldergracht in Lampernisse (9-X-1981), zeker terug op te zoeken.

Soorten die vroeger in Oost- en West Vlaanderen voorkwamen:

<i>Acilius canaliculatus</i> Nicol	Europa en Arctisch Siberië, Transbaikalia. Bij ons vroeger in zandig Vlaanderen, laatste vangsten in Vinderhoute (1918), Uitbergen (1919) en Gent (1923)
<i>Dytiscus circumcinctus</i> Ahr.	Gans niet mediterraan Europa, Siberië en Transkaukasië, bij ons slechts twee vangsten, Oudenaarde (1879) en Drongen (1914).
<i>Dytiscus dimidiatus</i>	Europa Noordelijk tot in Z. Finland en Z. Noorwegen; ook in azië. Bij ons laatst bekende vangsten Gent en Drongen (1922), Vinderhoute (1923), Overmere (1924), Melle (1931), De Pinte (1938). Sedertdien niet meer teruggezien.
<i>Dytiscus semisulcatus</i> O.F. Müller	Gans Europa tot oost Azië en noord Afrika. Laatste vangsten bij ons Drongen (1914), Moorsel (1915), Destelbergen (1915), Gent (1922). De oudste vangsten waren vooral talrijk in West Vlaanderen, Kortrijk (1897), Heist, De Panne, Westende, Roesbrugge tot Zeebrugge (1929).
<i>Cybister lateromarginatus</i> Degeer	Gans Europa behalve het noordelijk deel. Bij ons vroeger bekend in de Kempen. In Oost Vlaanderen 3 vangsten, Geraardsbergen (1871), Overmere (1920) Dendermonde (1977)

Graphoderus bilineatus Degeer Europa, West Siberië, Turkestan. Bij ons was de soort bijna uitsluitend bekend van de Kempen, toch twee vangsten in Oost Vlaanderen, Drongen (1918) en Overmere (1919). Waarschijnlijk uitgestorven.

De vermeldingen rond Gent, vooral Destelbergen en Overmere zijn afkomstig uit de verzameling van mijn oude vriend Dr. Goetghebuer. Hierin heb ik zelf exemplaren gezien van *Dytiscus lapponicus* en *Dytiscus latissimus* die je nu in België tevergeefs zult zoeken (nu in R.U.G.)

Toename en afname in het aantal vangsten van iedere soort in de tabel:

	Vroegere vangsten	Huidige vangsten	% van de tegenwoordige vangsten t.o.v. de vroegere vangsten
<i>Noterus clavicornis</i>	11	97	8.8
<i>Noterus crassicornis</i>	15	79	5.3
<i>Laccophilus hyalinus</i>	7	58	8.3
<i>Laccophilus minutus</i>	18	307	17.1
<i>Acilius sulcatus</i>	20	106	5.3
<i>Dytiscus circumflexus</i>	13	65	5.0
<i>Dytiscus marginalis</i>	16	82	5.1
<i>Graphoderus cinereus</i>	5	13	2.6
<i>Hydaticus seminiger</i>	9	2	0.22
<i>Hydaticus transversalis</i>	9	4	0.44
<i>Cybister lateromarginalis</i>	3	0	-
<i>Dytiscus circumcinctus</i>	3	0	-
<i>Dytiscus dimidiatus</i>	12	0	-
<i>Dytiscus semisulcatus</i>	12	0	-
<i>Graphoderus bilineatus</i>	2	0	-
<i>Acilius canaliculatus</i>	12	0	-